

forstjellig Art, ikke at tale om, at Udførelsen af disse Ting kan være meget forstjellig. Saa jeg erkjender, at det kan have meget store Vanskeligheder at ville indføre i selve Bemyndigelseslovforslaget bestemte Betingelser i Retning af Kommunens Offer, for at Statens Offer kan bringes. Men jeg tror at skulde det ærede Thing, at jeg aabent udtaler min Betragtning om, at den kommunale Medvirkning maa strække sig langt udover det, at Kommunen blot godkjender Planen og laaner sin Medvirkning til Expropriationen.

Der er et andet Punkt i Lovforslaget, som forekommer mig at kunne berede nogen Vanskelighed for den Minister, som skal bringe Loven i Anvendelse, og det er dette, at Aaenet kun kan gives mod behørig Sikkerhed, og Vanskeligheden er jo selvfølgelig forøget derved, at den ærede Ordfører udtrykkelig udtalte, at ved „behørig“ forstås ikke den Sikkerhed, som ellers fordres for Anbringelsen af offentlige Midler. Det er altsaa noget Andet, der skal forstås ved „behørig“; men hvad er saa egentlig den Sikkerhed? Det gad jeg nok vide. Dersom det skal forstås saaledes, at Finanzministeren paa sit eget Ansvar — vi kunne f. Ex. tænke os: paa Erstatningsansvar — skulde laane Pengene ud, da turde det vel hende, at Finanzministeren ikke vilde gaa udover, hvad der kunde ublaanes efter de almindelige Regler for Ublaen af offentlige Midler. Naar den ærede Ordfører senere udtaler sig, vil han maasse paa dette Punkt kunne berolige mig. Jeg ser ikke rettere, end at naar man vil kræve samme Sikkerhed som for offentlige Midlers Anvendelse, bliver Bemyndigelse af forholdsvis ringe Betydning, men at dersom man under Navn af behørig Sikkerhed vil fordre en Sikkerhed, som Finanzministeren med Billighed skal staa til Ansvar for, bliver Aaenbemyndigelsen heller ikke af stor Betydning. Medens jeg meget godt kan erkjende Rigtigheden af den Termin, der er sat for Anvendelsen af §. 1, maa jeg tilstaa, at det forekommer mig, at den Termin, der er sat for Anvendelsen af §. 2, er noget lang. Det er jo nemlig indtil Udgangen af 1897, altsaa i 10 Aar, at en saadan Aaenbemyndigelse skal staa Finanzministeren aaben. Jeg har betragtet dette Lovforslag fra dets første Fremkomst nærmest som en Leilighedslov, en Lov, der tog Sigte paa de viedliffelige, tilstedeværende Forhold, blandt Andet ogsaa den tilstedeværende Arbejdsløshed; men dersom det er saa, forekommer det mig rigtignot, at det vilde være rigtigere at indskrænke Lovens Anvendelse til en kortere Tid, da Sagen jo dog kan vide, hvor længe

de nuværende Forhold ville vedblive at bestaa. Der er jo Intet til Hinder for, at Terminen kan forlænges, at Aaenbemyndigelsen kan fornyes, naar de samme Forhold gjøre det ønskeligt, at samme Bemyndigelse gives, men jeg ser ikke rettere, end at paa Forhaand at give en saadan Aaenbemyndigelse indtil 1897 er noget Mere, end der egentlig behøves, naar man kun betragter Loven, som jeg i alt Fald for mit Vedkommende har betragtet den, som en Leilighedslov. — Jeg skal endnu kun med Hensyn til Mindretallets Stilling lige overfor Forslaget gjøre den Bemærkning, at jeg ikke tror, at det ærede Mindretal har Ret i, at en Medvirkning fra Statens Side, saaledes som den her er paatænkt, ligger saa ganske udenfor, hvad man tidligere har gjort. Det tror jeg ikke. Jeg tror end mindre, at den vil komme til at ligge saa ganske udenfor, hvad man vil komme til at gjøre for Fremtiden. I Et har jeg givet det ærede Mindretal Ret, eller rettere erklæret mig enig med det ærede Medlem nemlig deri, at ved et saadant Foretagende maa man altid først spørge om Kommunen og først i anden Række søge Hjælp hos Staten; men Lovforslaget, saaledes som det er affattet, udelukker heller ikke dette. Det har jeg udtalt tidligere, og jeg skal altsaa slutte med at gjentage, at om end der er Udskilligt i Lovforslaget, som jeg kunde ønske anderledes, vil jeg dog kunne modtage Lovforslaget, saaledes som det foreligger.

Ordføreren (Schlegel): Jeg skal blot gjøre nogle ganske faa Bemærkninger til de Foredrag, vi nys have hørt, og i den Retning er jeg nødt til at tage særligt Hensyn til den ærede Ordfører for det Mindretal, der har raadet til at forkaste Lovforslaget. Jeg vil først sige, at naar han udtalte, at han syntes, der var noget Socialistisk ved dette Lovforslag, og spurgte om, hvorledes Landstingets Medlemmer, som i saa mange Retninger — i alt Fald mange af dem — repræsentere konservative Interesser, kunne slutte sig til dette Forslag, tror jeg, at han i Grunden selv besvarede Spørgsmaalet imod Slutningen af sit Foredrag; der syntes det mig, at han stærkt angreb forstjellige Bestemmelser i Lovforslaget og paaviste, at de slet ikke vare socialistiske. Min Opfattelse er, at dette Ord „socialistisk“ kan forstås paa mange forstjellige Maader. Jeg skal ikke her indlade mig paa at undersøge, hvad der er rigtigt deri, og hvad ikke. Socialismen har sine Udfeielser som alt Andet; men jeg vil kun gjøre opmærksom paa, at hvis Lovforslaget, som det foreligger,